

Instrumenty finansowe typu pomocy technicznej w ramach programu Inteligentna Energia – Europa

Regionalna konferencja EnercitEE

29.03.2012 r., Wrocław

Dr inż. Arkadiusz Węglarz

Uwarunkowania prawne

Realizacja energetycznych celów UE (3x20) wymaga dużych inwestycji w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii na poziomie lokalnym. Aby osiągnąć cel „20/20/20”, należy uruchomić programy efektywności energetycznej oraz wykorzystania energii odnawialnej w miastach.

Najważniejszym zadaniem na dziś jest znalezienie powtarzalnych modeli inwestycyjnych o dużej skali.

Szanse

- Duży potencjał inwestycyjny na poziomie lokalnym (budynki, transport, energetyka...)
- Znaczna część inwestycji w EE/OZE ma dodatni wskaźnik NPV (tzn. nie potrzebuje grantów)
- Zmniejszenie kosztów transakcyjnych poprzez pogrupowanie małych projektów
- Przyciągnięcie inwestorów, dostęp do alternatywnych źródeł finansowania i subsydiowania

Przeszkody

władze lokalne są często ograniczone poprzez:

- Brak wiedzy technicznej
- Bariery administracyjne
- Problemy finansowe

Pomysł na wykorzystanie szans i zniwelowanie przeszkód

Wprowadzenie instrumentów wspierających lokalne inwestycje w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii poprzez dofinansowanie działań związanych z przygotowaniem programów inwestycyjnych i inwestycji

Grupa docelowa instrumentów

- władze lokalne, regionalne lub inne jednostki publiczne z krajów uprawnionych do korzystania z programu IEE (UE+Norwegia, Lichtenstein, Chorwacja, Islandia)
- program inwestycyjny lub jego część może być realizowany przez jednostki inne niż publiczne np. posiadaczy koncesji na realizacji zadań jednostki publicznej, firmy oferujące usługi energetyczne (ESCO).

Zakres programów inwestycyjnych

- Budynki prywatne i publiczne, w tym mieszkania socjalne, a także oświetlenie uliczne i światła ruchu drogowego (modernizacja budynków, sieci ciepłowniczych, integracja OZE itp.)
- Transport miejski (wymiana floty, inwestycje ułatwiające wprowadzenie samochodów elektrycznych, nowe rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej usprawniające logistykę w obszarach miejskich itp.)
- Infrastruktura lokalna, w tym inteligentne sieci oraz infrastruktura teleinformatyczna wspierająca efektywność energetyczną, instalacje miejskie, transportowe centra intermodalne oraz infrastruktura tankowania pojazdów napędzanych alternatywnymi paliwami.

Działania podlegające dofinansowaniu

- opracowanie studiów wykonalności i badań rynku
- planowanie projektów
- realizacja biznesplanów
- przeprowadzenie audytów energetycznych i innych badań technicznych
- przygotowanie procedur przetargowych, ustaleń umownych oraz jednostek wdrażających projekt
- inne formy wsparcia konieczne do opracowania projektów inwestycyjnych.

Ogólne warunki mechanizmów pomocy technicznej

- Poziom dofinansowania: 90% kosztów kwalifikowanych
- Wskaźnik dźwigni: 20 (1 euro pomocy technicznej = 20 euro inwestycji)
- Długość kontraktu: max. 3 lata
- Aplikacja o dofinansowanie: w jednostce finansowej zarządzającej instrumentem na mocy kontraktu z KE (EBI, CEB, EBRD) lub u krajowego pośrednika finansowego.
- Środki na pomoc techniczną wypłacane zaliczkowo:
 - 30% po podpisaniu kontraktu, 30% po przedłożeniu raportu półroczowego, 40% po złożeniu raportu końcowego
- Warunek: zaplanowana inwestycja musi zostać uruchomiona w trakcie trwania kontraktu

Instrumenty w budżecie IEE

- EIB ELENA (od 2009) – instrument
- KfW ELENA (od 2010) - instrument
- CEB ELENA (od 2011) - instrument
- EBRD ELENA (od 2012) - instrument
- MLEI (od 2011) – priorytet konkursu na projekty

EIB ELENA

Efekt współpracy Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego celem wsparcia władz lokalnych i regionalnych w osiągnięciu celów UE 3x20 – przejście od planów do realizacji

Instrument pomocy technicznej zarządzany przez EBI, finansowany przez UE z budżetu Programu IEE (CIP)

Dofinansowanie efektywności energetycznej, lokalnych źródeł energii odnawialnej, czystego transportu miejskiego

Instrument ukierunkowany na aspekt powielania rynkowego

Wymagany efekt dźwigni na poziomie 20

90 % poziom dofinansowania

Wielkość inwestycji: > 50 mln euro (mogą być konsorcja)

Aplikacja: bezpośrednio w EBI

EIB ELENA - status

- 15 podpisanych kontraktów, kolejne 23 w fazie negocjacji;
- szeroki zakres obszarów objętych inwestycjami: efektywność energetyczna, sieci ciepłownicze, ogniwa fotowoltaiczne, samochody elektryczne;
- zróżnicowana wielkość inwestycji: od 50 mln – 500 mln euro;
- prognozowany wskaźnik dźwigni: od 50 – 200

KfW – ELENA, CEB - ELENA

- KfW-ELENA - analogiczny do instrumentu EIB-ELENA, ale dla mniejszych inwestycji tj. do 50 mln euro - wartość programów inwestycyjnych, które instrument ma wspierać nie może przekroczyć 50 mln euro (kierowany do małych i średnich gmin)
 - nowe formy finansowania w postaci kredytów węglowych
 - wskaźnik dźwigni na poziomie 20
 - wprowadzenie pośredników finansowych i systemu krajowej aplikacji
 - Uruchomione 3 projekty pilotażowe (Austria, Francja, Niemcy)
- CEB-ELENA - instrument dostarczający pomoc techniczną na opracowanie lokalnych i regionalnych projektów inwestycyjnych ukierunkowanych na budownictwo socjalne, również o mniejszej skali inwestycji

Priorytet - Mobilizowanie lokalnych inwestycji związanych z energią

Pomoc techniczna dla władz lokalnych przeprowadzających inwestycje w obszarze zrównoważonej energii (związanych z wdrażaniem SEAP). Pomoc ta ma ułatwić zapewnienie kredytów bankowych lub dotacji UE (np. z funduszy strukturalnych lub spójności).

- Beneficjentem mogą być instytucje publiczne z krajów członkowskich UE
- Aplikant musi zobowiązać się do wypełnienia celów redukcji CO₂
- Efekt dźwigni: 15
- Wartość pomocy technicznej dla beneficjentów z Polski 200 000 euro przy inwestycji o wartości 3 mln euro

MLEI w 2011

BEAM-Graz	Municipal Buildings of the City of Graz	Real Estate and Building Management Graz Ltd.	AT
BOWEN	District heating Network in Hengelo (NL)	Municipality of Hengelo	NL
ENSAMB	Municipal Buildings in Small Communities in Rural Districts	Regional Council for South Østerdal	NO
L-CIF	Low Carbon Investment Fund is for public assets & social housing	Cambridgeshire County Council	UK
NEWinRETRO	Newcastle Investment in Housing Retrofit	Newcastle City Council	UK
PARIDE	Public lighting	Province of Teramo	IT
ACCELERATE	Accelerate local energy investment in the province of Huelva	Province of Huelva	ES
SOLROD	CHP/biogas power plant based on biomass and other bio resources like seaweeds, in four cities	Municipality of Solrod,	DK
OTR	Special purpose vehicle created by Oxford City and County Councils for investment in large-scale renewable energy and energy efficiency projects.	Oxford city council	UK

Instrumenty w przygotowaniu

EBRD-ELENA

- w ramach kontraktu pomiędzy bankiem EBRD a Komisją Europejską
- Kraje uprawnione: EU-9 (Polska, Estonia, Litwa, Łotwa, Węgry, Słowacja, Bułgaria, Rumunia, Słowenia), Chorwacja, Macedonia
- nabór wniosków w trybie ciągłym
- Zakres obszarów analogiczny do EIB ELENA

Budżet instrumentów finansowych

EIB-ELENA:

15 mln na 2009r. (już wykorzystane);

15 mln na 2010r.

19 mln na 2011r.

Priorytet „Mobilizowanie inwestycji...”

21 mln na 2012r. (łącznie na działania zintegrowane)

kfW-ELENA:

8 mln euro na 2011r.

CEB-ELENA:

3 mln euro na 2011r.

EBRD-ELENA

Łączny budżet 2012 instrumentów z grupy ELENA to 37 mln euro.

Pomoc techniczna i finansowa w ramach projektów IEE

Projekt come2CoM - dwuletni projekt finansowany w ramach Programu IEE, wspierający Porozumienie między burmistrzami poprzez:

- Promowanie inicjatywy Porozumienia między burmistrzami;
- Bezpośrednią pomoc udzielaną władzom lokalnym przy przystępowaniu do Porozumienia oraz przy realizowaniu zobowiązań wynikających z tworzenia planów zrównoważonej polityki energetycznej.

Projekt Come2CoM

Pomoc w przejściu przez procedurę aplikacyjną do Porozumienia między burmistrzami

Pomoc techniczną i wsparcie w:

- opracowaniu inwentaryzacji bazowej emisji CO₂ (Szczawnica, Muszyna, Rabka, Alwernia)
- przygotowaniu Planu Zrównoważonej Polityki Energetycznej (SEAP) - Warszawa
- ustaleniu sposobu monitorowania i oceny postępów

Pomoc w zaangażowaniu różnych grup interesariuszy na wszystkich etapach realizacji Planu

Zainicjowanie międzysektorowej współpracy

Usprawnienie wymiany doświadczeń i wsparcia ze strony innych Sygnatariuszy Porozumienia między burmistrzami

Dr inż. Arkadiusz Węglarz

Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

ul. Nowowiejska 21/26

00-665 Warszawa

Tel. 22 626 09 10

e-mail: aweglarz@kape.gov.pl

www.kape.gov.pl